

SOĞUK SAVAŞ DÖNEMİ

KAVRAMLAR

<i>Soğuk Savaş</i>	<i>NATO</i>
<i>Varşova Paktı</i>	<i>Marshall Yardımı</i>
<i>Avrupa Konseyi</i>	<i>COMECON</i>
<i>Kominform</i>	<i>Truman Doktrini</i>
<i>Baas Rejimi</i>	<i>Avrupa Ekonomik Topluluğu</i>

II. Dünya Savaşı Sonrası Küresel Güçler

II.Dünya Savaşı,tarihin gördüğü en yıkıcı savaşlardan biri olmuştur.Ülkeler yanmış,yıkılmış ve milyonlarca insan ölmüştür.Tam bir "dünya" savaşı olmuştur.Savaşın tesirlerini hissetmeyen hiçbir ülke ve toplum kalmamıştır. Ne var ki, altı yıllık bu ızdıraplı dönemden sonra, dünyanın ve insanlığın barışa hemen kavuşabilmesi mümkün olmamıştır.Milletlerarası mücadeleler, büyük devletlerin çatışması ve mahalli savaşlar, insanlığı zaman zaman üçüncü bir dünya savaşının eşiğine kadar getirmiştir.

Küresel anlamda sıcak savaş yaşanmadı fakat yerel savaşlar yaşandı. Ayrıca siyasi, ekonomik, kültürel vb. pek çok alanda rekabet ortamı meydana geldi. Almanya'ya karşı savaşta ağırlıklı rolü üstlenen ve savaş sonrasında Avrupa kıtasından en büyük payı alan SSCB oldu. Öyle ki birçok Avrupa ülkesi, SSCB tarafından ya işgal edildi ya da uydu devlet hâline getirildi. Batı Avrupa, SSCB ve uydularındaki komünist yönetimleri savaş sonrasında oluşan en önemli tehdit olarak gördü. Bu tehdit sıcak bir çatışmaya yol açmadan ABD'nin tedbir alma gerekliliğini ortaya çıkardı. Böylece dünya, ABD ile SSCB arasında iki kutuplu bir hâle gelmiştir.

ABD (BATI BLOKU)

• ***ABD, II. Dünya Savaşı sonrasında Monroe Doktrinini terk ederek Amerika kıtasının dışına yöneldi.***

• ***SSCB'nin komünist rejimini tehdit olarak gören Batılı ülkelerde, SSCB'ye karşı koyabilecek gücün ABD olabileceği düşüncesi hâkim oldu.***

• ***II. Dünya Savaşı sonrasında uluslararası ilişkilerde Avrupa'nın dışında da önemli stratejik merkezlerin (Latin Amerika, Asya, Afrika gibi) ortaya çıkması ABD'yi bu merkezlerle ilgilenmeye yöneltti.***

SSCB (DOĞU BLOKU)

• ***1917 İhtilali sonrasında görelî güçsüzlük ilkesinin içine kapattığı SSCB, savaştan iki büyük devletten biri olarak çıktı.***

SSCB, savaş sonrası proleter (emekçi) ihtilal için dünya genelinde bir çabanın içine girdi.

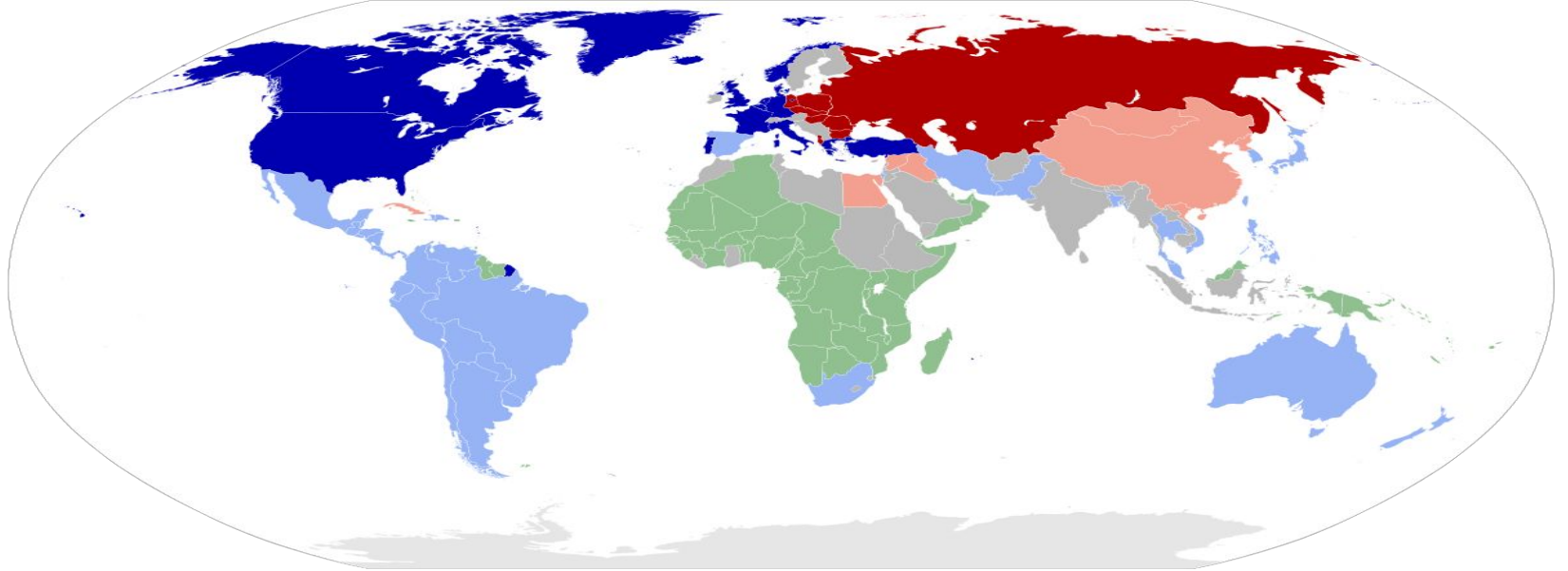
• ***II. Dünya Savaşı sırasında ABD, Avrupa'ya ciddi miktarda kuvvet yığmıştı. ABD, savaş sonrasında SSCB'nin güven veren tutumundan dolayı Avrupa'daki güçlerini geri çekti. Bu durum SSCB'ye Avrupa'da hareket alanı açtı. Bu ortamda SSCB komünist ideolojisini tüm Avrupa'ya ve dünyaya yayabilecekti. SSCB kendisine hareket alanı gördüğü Avrupa, Orta Doğu ve Asya istikametinde genişlemeye ve müttefikler bulmaya başladı.***

• *II. Dünya Savaşı'nda üstünlüğün ele geçirilmesinde en belirleyici unsurlardan biri hava gücü oldu. Savaş sonrasında havacılık alanında (uzay, uçak, füze gibi) iki devlet (ABD-SSCB) ön plana çıktı.*

• *II. Dünya Savaşı'ndan önce dünya siyasetine yön veren İngiltere ile Fransa'nın zayıflaması ve Almanya, İtalya, Japonya gibi ülkelerin yenilmesi dünya liderliğini iki devlete (ABD-SSCB) bıraktı.*

• *II. Dünya Savaşı sonrasında uluslararası üstünlüğü belirleyen argümanlarından biri olan ekonomik gelişmişlik, dünya siyasetine yön verdi. Dünyada bu yeterliliğe sahip iki devlet (ABD-SSCB) ön plana çıktı.*

Batı Bloku'nda ABD Liderliğinde Atılan Siyasi ve Ekonomik Adımlar

Truman Doktrini (1947)

- Bu doktrin ABD başkanı Truman'ın 12 Mart 1947 tarihinde yaptığı konuşmadır.

-Doktrin ile Amerikan yönetimi, Sovyet tehdidi altında bulunan devletleri destekleyecekti. Doktrin ilanı ile ABD, Batı dünyasının liderliğini üstlenmek için ilk adımını atmıştır.

-Truman Doktrini ile Yunanistan'a 300 milyon dolar, Türkiye'ye ise 100 milyon dolar yardım vermiştir. Yunanistan'daki iç savaş komünistlerin aleyhine sona ermiştir.

-Dünyanın iki bloğa ayrıldığının ilanı olmuştur.

-Türkiye'nin NATO'ya girmesine zemin hazırlamıştır.

Marshall Planı (1947)

-ABD Dışişleri Bakanı George Marshall'ın 5 Haziran 1947 tarihinde Harvard Üniversitesinde yaptığı Avrupa ekonomisi ilgili konuşmanın planlı bir şekilde uygulanmasıdır.

-Plan sayesinde Avrupa ekonomik bakımdan kalkınacak ve güçlenecek. Avrupalı Devletler aralarında ekonomik işbirliğine girişmeli ve oluşacak ekonomik açığı ABD yardımı ile kapatmalıydılar.

-Türkiye'nin de dahil olduğu 16 Avrupa ülkesi "Avrupa Ekonomik Kalkınma Programı" hazırlayarak 22 Eylül 1947'de Amerika'ya sundular.

-3 Nisan 1948'de "Dış Yardım Kanunu" çıkararak yardımlara başladı.

-Doğu bloku ülkelerinde sadece Yugoslavya Marshall planından faydalanmıştır.

Avrupa Ekonomik Topluluğu (AET) (1957)

Avrupa'da mal, iş gücü, hizmet ve sermayenin serbest dolaştığı bir ortak pazarın kurulmasını ve sonrasında siyasi birliğin sağlanmasını amaçlayan birliktir. Birliğin adı 1992'de Avrupa Birliği olarak değiştirilmiştir.

-Avrupa Ekonomik Topluluğunun Amacı Şunlardır:

1- Avrupa'da ekonomik ve parasal birlik oluşturmak

2- Üye ülkeler için ortak pazar oluşturmak

3- Ekonomi, dış ticaret, tarım gibi konularda ortak politikalar izlemek

Topluluğun temel organları: Adalet Divanı, Ekonomik ve Sosyal Komite vb.

NATO (Kuzey Atlantik Antlaşması Örgütü-1949)

- Sovyet Rusya'nın Çekoslovakya'yı işgal etmesinden sonra Mart 1948'de İngiltere, Fransa, Belçika, Lüksemburg ve Hollanda arasında Batı Avrupa Birliği adı verilen ittifak kurulmuştur. Kurulan bu ittifak SSCB'ye karşı denge kurmaktan yoksundu. ABD'nin bu sürece katılması gerekiyordu.

-4 Nisan 1949'da imzalanan Washington Antlaşması ile kısa adı NATO olan yani Kuzey Atlantik İttifakı kuruldu.

NATO'NUN AMACI:*Sovyetlere karşı birlikte hareket etmek, Avrupa'nın güvenliği için ABD'nin desteğini almak, savunmanın yanı sıra siyasi, ekonomik ve sosyal alanlarda işbirliği yapmaktı.*

- NATO'nun önemli maddelerine baktığımızda üye ülkelerin askeri güçleri geliştirecek, toprak bütünlüğü korunacak, herhangi bir NATO, ülkesine saldırı olursa diğer üye ülkelere de saldırı sayılacak ve bütün üye ülkeler saldırıya karşılık vereceklerdir.

-Kurucu üye olan 12 devlet: Fransa, Belçika, Hollanda, İtalya, İzlanda, Danimarka, Lüksemburg, Norveç, Portekiz, ABD ve Kanada'dır. NATO'ya 1952'de Türkiye ve Yunanistan, 1955'te Batı Almanya ve 1982'de İspanya üye olmuştur.

-NATO'nun en yüksek karar organı Kuzey Atlantik Konseyi'dir. Konsey üye devletlerin dış işleri bakanlarından oluşmaktadır. Askeri bir kuruluş olan NATO'da karar mekanizmaları sivil siyasilerdir.

NOT:Sovyetler Birliğinin 1991 yılındaki dağılına kadar Türkiye NATO'nun en stratejik konuma sahip üyesidi.

Doğu Bloku'nda SSCB Liderliğinde Atılan Siyasi ve Ekonomik Adımlar

Kominform (1947)

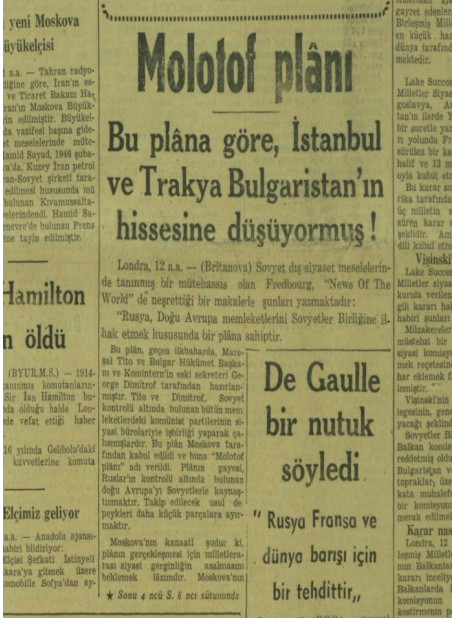
• *Komünist enformasyon bürosu anlamındadır. ABD'nin yeni yol haritası Sovyetleri rahatsız etmiştir. Uydu ülkelerle bağlarını daha da güçlendirmek isteyen Moskova bu merkezi 5 Ekim 1947'de kurmuştur. Katılan Ülkeler Şunlardır: Sovyet Rusya, Bulgaristan, Yugoslavya, Macaristan, Romanya, Polonya, Çekoslovakya, İtalya, ve Fransa'dır.*

• *Kuruluş Amacı: Komünizmin etkinliğini artırmak, komünistler arasındaki dayanışmayı ve bağlantıyı artırmak, Amerika'nın yayılmacılığına engel olmaktır.*

Molotov Planı (1947)

Molotov Planı'nı 1947'de uygulamaya başladı. SSCB, uydu devletleri Doğu Almanya, Polonya, Bulgaristan, Romanya, Macaristan gibi ülkelere askeri ve ticari yardımlarda bulundu. Cominform ülkeleri ile ikili ticaret düzeni kurdu. Marshall'a göz kırpan Çekoslovakya'yı dize getirdi. Doğu Avrupa ülkelerine askeri üsler kurdu.

Sovyetlerin amacı ABD'ye karşı Doğu Avrupa ülkelerini siyasi açıdan kendi yakınında tutmak, safları daha da sıkılaştırmaktı. Böylece SSCB, hem ABD'nin Türkiye üzerinden Orta Doğu'ya uzanan siyasi planlarına karşı duracak; hem de Türkiye üzerindeki emelleri çerçevesinde Türkiye'ye yakın markaj uygulayabilecekti. ABD'nin Doğu Avrupa ve Orta Doğu bölgesine yakınlaşmaması planın en büyük amacıydı. Amerikan yayılmacılığına karşı Sovyet yayılmacılığı düşüncesinin planıydı.

COMECON (1949)

- ABD'nin Marshall Planına tepki olarak kurulmuştur. Komünist ülkeler arasındaki işbirliğini ve dayanışmayı artırmak amaçlanmıştır.

-Katılan Ülkeler Şunlardır: SSCB, Romanya, Macaristan, Bulgaristan, Çekoslovakya, Polonya, Demokratik Almanya, Arnavutluk, Moğolistan ve Küba'dır.

Varşova Paktı (1955)

-NATO'ya tepki olarak SSCB tarafından 14 Mayıs 1955'te kurulan kollektif savunma ve işbirliğine dayalı bir paktır.

-1991 yılında Sovyetler Birliği dağılana kadar kadar varlığını sürdürmüştür.

-Pakta Bulunan Devletler: SSCB, Romanya, Demokratik Almanya, Bulgaristan, Polonya, Çekoslovakya, Macaristan ve Arnavutluk'tur.

Berlin Buhranı

-Berlin, Sovyetler tarafından ablukaya alındı, giriş ve çıkışlar kontrollü yapıldı, şehre elektrik verilmedi, gıda ürünlerine kısıtlamalar getirildi. Avrupalı Devletler aylarca hava yoluyla şehre yardım taşıdılar. Sonunda istediği sonuca ulaşamayacağını anlayan Sovyetler ablukayı kaldırdı.

-23 Mayıs 1949 tarihinde anayasa ilan edilerek Federal Alman Cumhuriyeti kuruldu.(Batı Almanya). Buna karşılık Sovyetler Ekim 1949'da Demokratik Alman Cumhuriyetini kurdu.(Doğu Almanya)

-Avrupalı devletlerin desteği Federal Almanya hızla gelişmeye başladı. Demokratik Almanya'da yaşayanlar bu gelişmeden yararlanabilmek amacıyla batıya geçmeye başladılar.

Berlin Duvarı

*-Demokratik Alman
Hükümeti geçişleri
yasakladıysa da
başarılı olamadı.
Bunun üzerine Berlin
Duvarı inşa edildi.*

Avrupa Birliği (Konseyi)

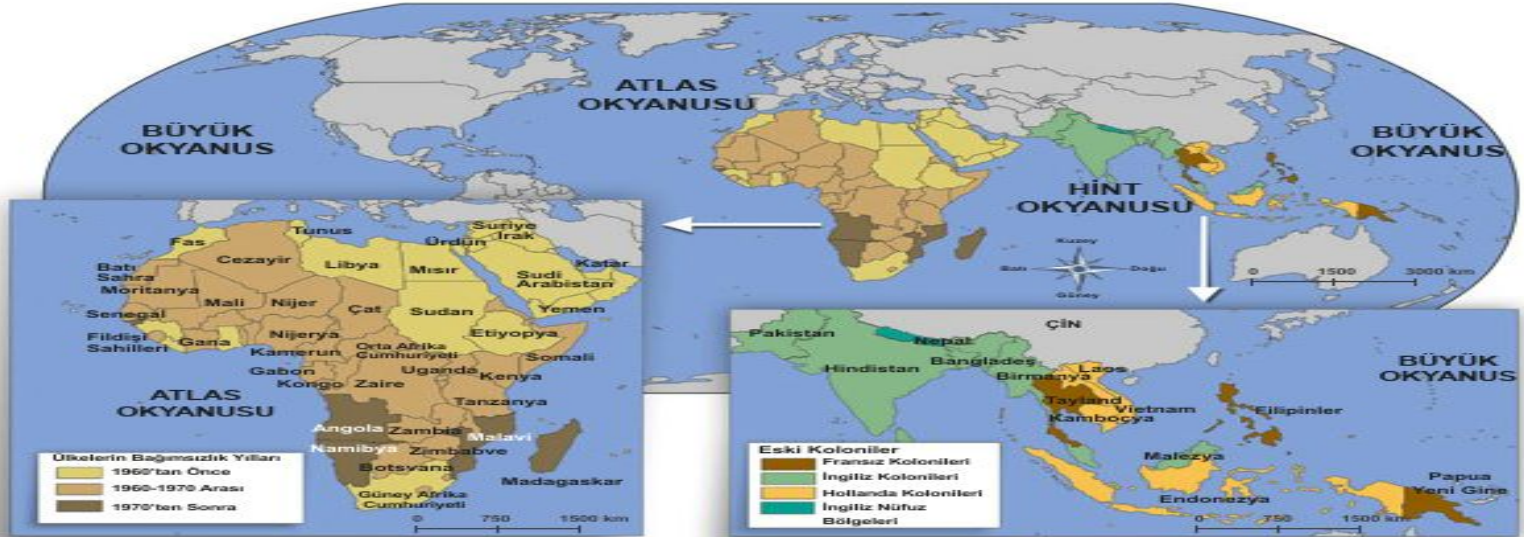
-Konseyin temel amacı siyasi ve ekonomik olarak liberalizmi güçlendirmektir. Konsey insan hakları, medya, hukuk, sağlık, kültür,spor, eğitim gibi alanlarda çalışmalar yapmaktadır.

-Avrupa Konseyi 5 Mayıs 1949'da İngiltere, Fransa, İtalya, İrlanda, Hollanda, Belçika, Danimarka, İsveç, Norveç ve Lüksemburg tarafından kurulmuştur. Ülkemiz 8 Ağustos 1949'da konseye üye olmuştur. Ülkemiz 8 Ağustos 1949'da konseye üye olmuştur. Günümüzde üye sayısı 47'dir.

NOT: Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi, Avrupa Konseyine bağlı bir kurumdur.

ASYA VE AFRİKA'DAKİ SÖMÜRGEÇİLİK FAALİYETLERİ VE BAĞIMSIZLIK MÜCADELELERİ ÇERÇEVESİNDE MEYDANA GELEN OLAYLAR

Harita 3.3: Asya ve Afrika'da bağımsız olan devletler

Avrupa Sömürgeciliğine Karşı Başkaldırı

-İlk Dünya savaşı ile başlayan bağımsızlık mücadelesinde sömürülen milletler başarılı olamamışlardır.İki savaş arası dönemde Avrupa'da eğitim görüp ülkesine dönen aydınlar Asya ve Afrika'da milliyetçilik fikrini yaymışlar ve önemli güç haline gelmesini sağlamışlardır.

-İkinci Dünya Savaşında oldukça itibar ve güç kaybeden sömürgeci devletler artık bağımsızlık mücadelesine karşı çıkamayacaklarını anlamaya başlamışlardı.

-Savaş döneminde bağımsızlık mücadelesine girişen milletler, bloklara çekilebilmek amacıyla sömürgeci devletleri yer almadığı bloklar tarafından desteklenmiştir.Bunun sonucunda birçok millet bağımsızlığını kazanarak kendi devletlerini kurmuştur.

Güney Asya'da Yaşananlar

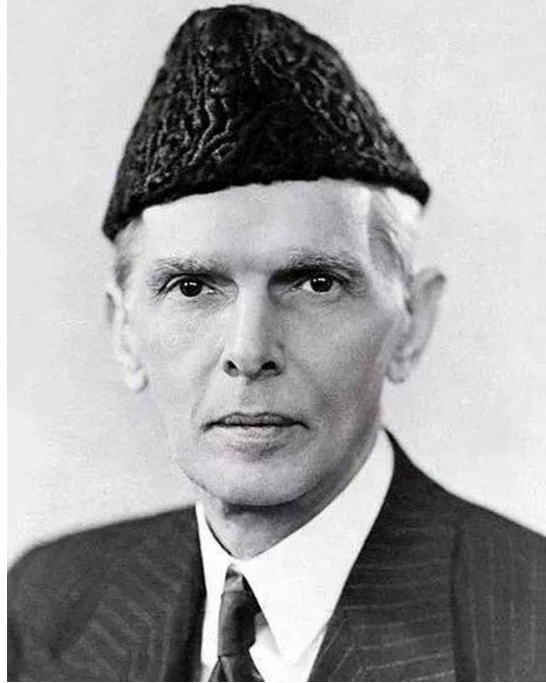

Hindistan

-Hindistan'da bağımsızlık hareketleri 1917 yılında Mahatma Gandhi'nin faaliyetleri ile hızlandı. Gandhi 1930 yılında GANDHİ Tuz Yürüyüşü olarak bilinen 400 km'lik yürüyüşü ile Britanya Tuz Vergisini protesto etmiştir.

-Hintli aydınlar bağımsızlık mücadelesinde aktif bir şekilde çalıştılar ve halkı örgütlediler. Bu aydınların yerel yönetimlerde söz sahibi olmaya başlamaları ile İngilizler tarafından 1935 yılında Hindistan için yeni bir anayasa hazırlandı. Bu anayasa ile Hintli yöneticilere bırakıldı ve 30 milyona yakın Hintliye seçme hakkı verildi.

-1945 yılında İngilizlerin isteği ile yeni bir anayasa hazırlandı ve Hint Yarımadasında iki devletin kurulmasına izin verildi. (Hindistan-Pakistan) 15 Ağustos 1947'de İngiltere'nin bölgeyi boşaltmasıyla Hindistan bağımsızlığını ilan etti.

Pakistan

-Hindistan'ın bağımsızlık sürecinde bölgedeki Müslümanlarda, Hindulardan ayrılarak kendi devletlerini kurmak istediler.Lahor'da 23 Mart 1940'ta toplanan Müslümanlar Birliği Cemiyeti Kongresinde Pakistan devleti kurma kararı çıktı. Bağımsızlık mücadelesinin lideri Muhammed Ali Cinnah idi.

-14 Ağustos 1947 tarihinde İngilizlerin bölgeden çekilmesiyle Pakistan kuruldu. Pakistan ismini ilk olarak İngiltere'de eğitim için bulunan Müslüman öğrenciler kullanmıştır.

-Pakistan uzun süre ordu tarafından yönetilmiştir. SSCB Afganistan'ı işgal edince binlerce Afganlı mülteci Pakistan'a sığındı.

NOT:Hindistan ve Pakistan'da yaşanan bağımsızlık mücadeleleri bölge halklarını da etkilemiştir. Bölgedeki birçok ülke bağımsız olmuştur.

Emperyalist Devletlerin Afrika'daki İnsan Hakları İhlalleri

Fransa'nın Cezayir'i İşgali

Osmanlı egemenliğinde dayılar (valiler) tarafından yönetilen Cezayir, 1830'da Fransa'nın işgaline uğradı. Fransa, Cezayir halkının işgal karşısında gösterdiği direnişini kırmak ve bağımsızlık yanlısı hareketlere engel olmak için askerî, siyasi, dinî, kültürel, ekonomik vb. her türlü baskı yolunu denedi. Abdülhamid Bin Badis'in önderliğinde 1931'de kurulan Cezayirli Müslüman Alimler Cemiyetinin büyük bir etkisi oldu. Bin Badis, görüşlerini "Dinimiz İslam, dilimiz Arapça, vatanımız Cezayir." sloganlarıyla dile getirdi. II. Dünya Savaşı sırasında ve sonrasında ortaya çıkan siyasi durum, Cezayir halkındaki bağımsızlık düşüncesinin canlanmasını sağladı. Savaş sonrası 5 Ağustos 1945'te Cezayir'de yapılan törenlere katılanların Cezayir bayrağı taşımaları üzerine işgal kuvvetleri, gerçekleştirdikleri silahlı saldırıda tank ve savaş uçakları kullandılar. Yaşanan olaylarda en az 40 bin Cezayirli hayatını kaybetti. Bu olay, tarihe Setif Katliamı olarak geçti. Setif Katliamı, Cezayirliler tarafından soykırım olarak anılmaktadır

Cezayir’de 1 Kasım 1954’te başlayan ayaklanma, Fransa’da iktidara gelen De Gaulle’ün (Dö Gol) 1962’de Evian Antlaşması’nı imzalayarak Cezayir’in bağımsızlığını tanıması ile son buldu. Yeni kurulan devlet Cezayir Demokratik Halk Cumhuriyeti adını aldı. Tarihî bilgilere göre Cezayir’in bağımsızlık mücadelesi verdiği dönemde nüfusu 8-10 milyon civarındaydı

Güney Afrika

Güney Afrika

Güney Afrika'da nüfusun %20'sini oluşturan beyaz azınlık, büyük çoğunluğu yerli olan siyahi halk üzerinde ırk ayrımcılığını esas alan bir terör yönetimi sergiledi. Ekonomi, eğitim ve politikayı kendi tekelinde tutan beyaz yönetim siyahi insanları dışladı. En küçük suçlar bile en ağır şekilde cezalandırılmaktaydı. Madiba lakabıyla anılan Nelson Rolihlahla Mandela (Nelsın Rolilala Mandela), bu şartlardaki bir ülkede verdiği mücadele ile Güney Afrika'nın seçimle iktidara gelen ilk siyahi devlet başkanı oldu. Nelson Mandela, 1942'de Witwatersrand (Vitvatersrend) Üniversitesinin hukuk bölümünü bitirerek ülkenin ilk siyahi avukatı oldu. Irk ayrımına karşı yerli halkın kurduğu Afrika Millî Kongresi'ne katıldı (1944) ve kısa zamanda kongrenin Gençlik Birliğine başkan seçildi. Siyahilerin kurtuluş hareketinin liderlerinden biri oldu (1948).

Nelson Mandela

Güney Afrika'nın beyaz yönetimi tarafından ömür boyu hapisle cezalandırıldı (1964). Mandela ırk ayrımına karşı mücadele eden Afrikalı siyahilerin sembolü oldu. 1980'li yıllarda ırkçılığa karşı mücadelenin bütün dünyada yoğunlaşması üzerine adı geniş kitlelere yayıldı. 1990'da Devlet Başkanı De Klerk (Dö Klerk) tarafından serbest bırakılmasına, Güney Afrika siyahilerinin yanında birçok beyaz da sevindi. "Mücadele benim hayatımdır. Hayatımın sonuna kadar siyahilerin bağımsızlığı için mücadele edeceğim." şeklinde ifade ettiği sözleri, Mandela'yı halk arasında bayraklaştırdı.

Orta Doğu'da Baas Rejimleri

Baas Rejimi Nedir?

Yeniden doğuş anlamına gelen Baas, Orta Doğu'da özellikle Suriye ve Irak'ta ortaya çıkan siyasi bir harekettir. Arap sosyalizminin yöntemleriyle Arap dünyasında bir yeniden doğuş gerçekleştirmeye çalışan siyasal anlayışa ve partilere verilen isimdir.

İdeolojik Yapı ve Olgunlaşma

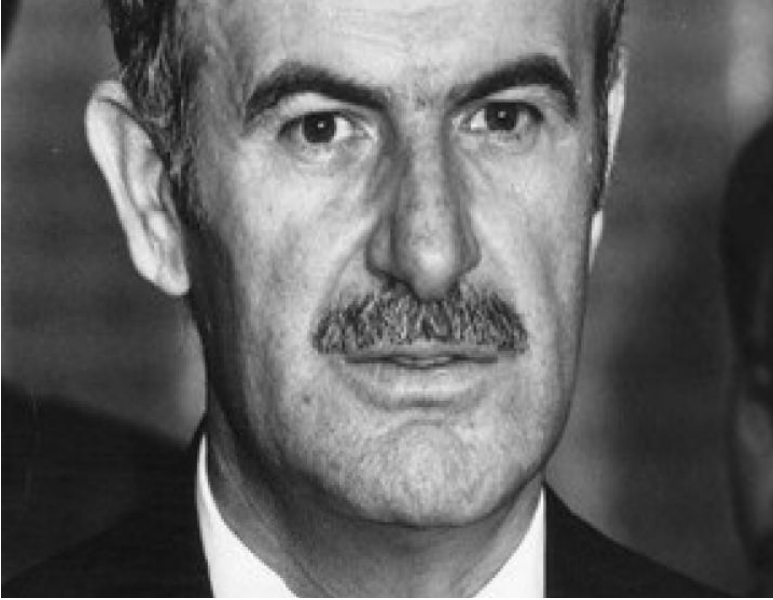
Suriye ve Irak'ta 1950'li yıllardan itibaren kendini hissettiren fakat iktidarı 1960'lı yıllarda ele geçiren Arap Baas Sosyalist Partisi, Arap milliyetçisi ve Marksist olan Salah Bitar ve Mişel Eflak tarafından 1943'te kurulmuştur. Baas, Suriye milliyetçiliğinden ziyade Arap milliyetçiliğini esas almıştır. Programında Suriye, Irak, Filistin ve Ürdün'ü bir araya getirmeyi hedefleyen Büyük Suriye projesi vardır. Parti programında; partinin millî, sosyalist, halkçı ve devrimci olduğu, tek bir Arap devletini hedeflediği ve dış politikada Arap milliyetçiliğini esas aldığı vurgulanmıştır. Baas ideolojisinin sosyalizme yakınlığı, bu ülkelerdeki tarihî yaşanmışlıkların bir sonucudur. Emperyalist Batı'ya olan karşıtlık, Suriye ve Irak'ı Sovyetler Birliği'ne yakınlaştırmıştır. Parti, enerjisini Panarabizmden almıştır

PANARABİZM NEDİR?

Verimli Hilal ve Büyük Suriye planlarının yanı sıra Mısır, Suriye ve Lübnan'ın birleşme çabalarında da kendini gösteren Arap birliği hareketidir.

İktidara Giden Baas

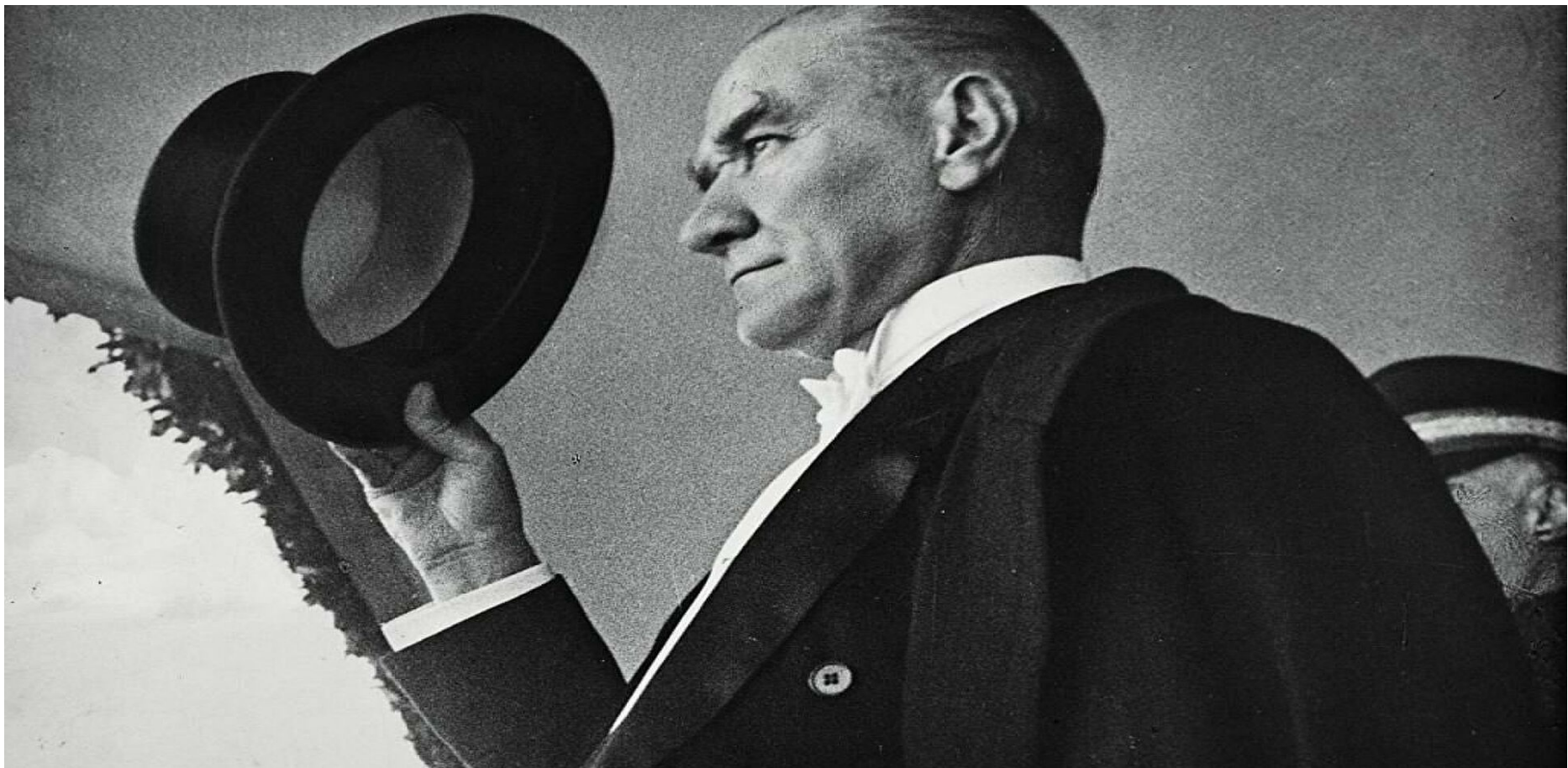

HAFIZ ESAD

SADDAM HÜSEYİN

Irak ve Suriye Ortadoğu'nun iki kilit ülkesidir. II. Dünya Savaşı sonrası Arap Dünyasında ortaya çıkan Pan-Arapçı yaklaşımlar ve Arap milliyetçiliğinin bir türevi olan Baas fikri, Irak ve Suriye'de iktidara gelmiş önemli bir ideolojidir. Tek bir Arap ulusu oluşturmak, sosyalizmi gerçekleştirmek, Arap dünyasını yabancılardan temizlemek, emperyalizme ve sömürgecilğe karşı çıkmak gibi amaçları olan Baas, “birlik, özgürlük, sosyalizm” sloganları ile ortaya çıkmış bir ideolojidir. “Rönesans”, “yeniden doğuş” ve “diriliş” anlamlarına gelen Baas, fikir olarak laik, milliyetçi, kapsayıcı olma amacı gütmüştür. Fakat bu yalnızca teoride kalmış, pratikte uygulanmamıştır. Baasçılık anlayışının temelini oluşturan felsefe, Irak ve Suriye'de uygulaması ile farklı yorumlanmış, ne iç siyasette ne de dış siyasette bütünlük ve birlik arz edememiştir. Şubat 1963'te Irak'ta, Mart 1963'te Suriye'de yapılan darbeler ile Baas ideoloji ve partiden ülkelerinde yönetime yükseldiler. Suriye ve Irak Baas rejimlerinde ortak özelliklerden biri muhalefete yapılan sindirme uygulamalarıdır. Baas partileri iktidara geldikleri Suriye ve Irak'ta ailelere ve meshep bağlarına odaklı politikalar izlemişlerdir. Baas ideolojisinin temelini teşkil eden “arap milliyetçiliği” iki ülkede de arkaplana atılmıştır. Irak'ta “Irak milliyetçiliği”, Suriye'de “Suriye milliyetçiliği” arap milliyetçiliği ile karşı karşıya gelmiştir. İki ülke de zaman zaman arap milliyetçiliğine ters uygulamalar yapmıştır. Sonuç olarak, II. Dünya Savaşı sonrasında Ortadoğu'da yaşanan değişim süreci içerisinde ortaya çıkan Baas ideolojisi, kurulduğu zamandaki ideolojisini ve Arap dünyası için düşündüğü ve yapmak istediklerini uzun vadede gerçekleştirememiştir.

Atatürk Önderliğindeki Türk Millî Mücadelesi'nin Bağımsızlık Mücadelesi Veren Milletlere Etkisi

Mustafa Kemal'in Anadolu'da emperyalistlere karşı başlattığı Türk Millî Mücadelesi, XX. yüzyılda emperyalizme ilk büyük darbeyi vurmıştır. Mustafa Kemal; Kurtuluş Savaşı'ndaki rolü ve savaş sonrası gerçekleştirdiği siyasi, ekonomik, kültürel ve sosyal alanlardaki inkılap hareketleriyle geri kalmış ve sömürge durumundaki milletlere örnek teşkil etmiştir. Millî Mücadele yıllarında İslam dünyası emperyalizmin baskısı altındadır kendilerine önderlik edecek bir gücün arayışı içindedirler. Hatta emperyalizme karşı ortak bir cephenin oluşturulması en büyük dilekleridir. Mustafa Kemal Atatürk'ün Batı emperyalizmi ve sömürgeciliğine karşı Türk milletiyle bütünleşerek verdiği savaş ve bu savaşın sonunda kazandığı zafer, mazlum milletlere bağımsızlık umudu vermiştir.

Atatürk ilk kez Batılı emperyalistlerin mağlup edilebileceğini mazlum milletlere göstermiştir. Bu durum dünyada pek çok millet üzerinde etkili olmuştur. Bu etkinin Fas'tan Endonezya'ya kadar uzanan geniş İslam dünyasında ve birçok Afrika ülkesinde ne kadar derin olduğu, bu toplumların bağımsızlıklarına kavuştuklarında ifade ettikleri Atatürk hayranlığında görülür. Atatürk ve Millî Mücadele, Hindistan'da Gandhi, Pakistan'ın kurucusu Muhammed Ali Cinnah, Cezayir milliyetçileri ve Afrika ile Asya'nın diğer mazlum milletleri için örnek olmuştur. Cezayir'de Fransızlara karşı girişilen savaşta gönüllülerin kimliklerini öğrenmek isteyen Fransızlar, her defasında Mustafa Kemal'in kalpaklı fotoğrafını bulmuşlardır. Atatürk, ezilen milletlere sadece bağımsızlık mücadelelerine girişme konusunda değil, inkılapçı hareketleri gerçekleştirme konusunda da yol gösterici olmuştur.

**Bağımsızlıktan yoksun
bir ulus, uygar insanlık
karşısında uşak olmaktan
kurtulamaz.**

K. Atatürk

Sömürgeciliğin Afrika'daki Siyasi ve Ekonomik Etkileri

Afrika'da yaşanan sorunların temelinde sömürgecilik vardı.. Sınırlar, bölge halkını dikkate almadan Avrupa'daki diplomatik zeminlerde yapılan pazarlıklarla masa başında düz hatlar şeklinde çizildi. Farklı dil, din ve kültürlere sahip etnik gruplar, birlikten yoksun bir şekilde geniş alanlarda toplatılarak çatışmaların zemini hazırlandı.II. Dünya Savaşı sonrası Afrika'da yeni kurulan devletler bir taraftan önceki sömürge yapısını, idare kadrolarını ve adli kurumlarını muhafaza ederken bir taraftan da parlamenter demokrasinin hâkim olduğu rejimler kurdular. Kısa süre sonra bu ülkelerdeki yönetimler yerlerini askerî diktatörlüğe, tek partiye dayalı ve muhalefetin saf dışı edildiği güdümlü demokrasilere bıraktı.

***SOĞUK SAVAŞ DÖNEMİNDE DÜNYADA MEYDANA
GELEN EKONOMİK, SOSYO KÜLTÜREL VE
BİLİMSEL GELİŞMELER***

İş Hayatında Kadınlar

Kadınlar ilk kez Sanayi Devrimi ile bir ücret karşılığı çalışmaya başladı. Kadınların iş hayatına katılmasında ekonomik nedenlerin etkisi büyüktü. 19. yüzyılda işçilere ödenen ücretlerin yetersiz olması, kadınların aile geçimine katkı sağlamak üzere çalışma hayatına girmesine neden oldu. İşverenler de birçok işte düşük ücretlerle çalışmaya razı olan kadınları tercih etti. Teknik gelişmelerin bir sonucu olarak makinelerin imalatta kullanılması da kadınların iş hayatına katılmasında önemli bir etkendi. Üretimin hızlanması ve belli oranlarda kolaylaşması, kadının bu faaliyetlere katılmasında önemli rol oynadı.

